

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 22 lutego 2023 r., (data wpływu do Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W.: 2 luty 2023 r.), R. W. działając na podstawie art. 64 ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych, złożył wniosek do Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec radcy prawnego B. S. nr wpisu (...).

W złożonym wniosku, R. W. zarzucił radcy prawnemu B. S., że jako pełnomocnik spółki (...) Spółka z o.o., w skierowanych do niego oficjalnych wiadomościach, a w szczególności w piśmie procesowym z dnia 31 października 2022 r., pomówił go i zniesławił poprzez zarzucanie mu wyrządzenie spółce (...) szkody, której składający wniosek nie wyrządził.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. radca prawny K. D., oceniając treść skargi z dnia 2 lutego 2023 r., postanowieniem z dnia 20 marca 2023 r., sygn. akt RD 14/23 na podstawie art. 305 k.p.k. i art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1166) postanowiła odmówić wszczęcia dochodzenia w sprawie możliwości popełnienia przewinienia dyscyplinarnego wobec radcy prawnego B. S., polegającego na tym, że radca prawny B. S.:

- w skierowanych do R. W. wiadomościach pomówił R. W. o wyrządzenie szkody wielkich rozmiarów spółce (...) o.o. oraz zniesławił, a w szczególności w piśmie procesowym z dnia 31 października 2022 r.

Jak ustalił Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. radca prawny K. D., radca prawny B. S. reprezentował spółkę (...) Spółka z o.o., przed Sądem Rejonowym dla (...) (...) (...) V Wydział Gospodarczy, sygn. akt (...)

w sporze przeciwko R. W.. W toku sprawy radca prawny B. S. złożył pismo procesowe z dnia 31 października 2022 r., (data prezentaty 3 listopada 2022 r.). Treść pisma zawierała wniosek o zawieszenie postępowania, wnioski dowodowe oraz stanowisko strony.

W ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego radcy prawnego K. D., treść pisma procesowego z dnia 31 października 2022 r., nie wskazuje na naruszenie przez radcę prawnego B. S. obowiązujących radcę prawnego zasad wykonywania zawodu i zasad etyki. Radca prawny B. S. ogranicza się do sformułowania roszczeń reprezentowanego przez niego klienta oraz jego stanowiska i oceny prawnej. Pismo procesowe jest sformułowane w sposób wyważony i profesjonalny. W szczególności nie budzi zastrzeżeń sformułowanie: „wracając do argumentacji wypowiedzenia umowy z ważnych przyczyn, jedną z kwestii, w której strona pozwana upatrywała zasadności rozwiązania umowy z powodem były okoliczności z wyrządzeniem przez niego szkody.”

Zdaniem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. radcy prawnego K. D., analiza pisma procesowego nie daje podstawy do uznania, że doszło do nadużycia wolności pisma, czy przekroczenia granic określonych przepisami prawa i rzeczą potrzebą. Nie można uznać, że zarzucane sformułowanie jest zniesławieniem czy pomówieniem R. W., bowiem jest to stanowisko strony, którą radca prawny reprezentuje. Tym bardziej, że sam R. W. pismem z dnia 17 września 2022 r., złożył zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa przez członków zarządu spółki (...) Spółka z o.o., polegającym na wyrządzeniu szkody majątkowej w wielkich rozmiarach, o którym mowa w art. 296 § 3 k.k., w okresie kiedy pełnił funkcję prezesa zarządu. Analiza więc zgromadzonego materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że brak jest podstaw do postawienia radcy prawnemu B. S. zarzutu naruszenia przepisów ustawy o radcach prawnych oraz Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

W związku z powyższym Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego wobec nie stwierdzenia popełnienia przez radcę prawnego B. S. czynów, które mogłyby zostać zakwalifikowane jako przewinienie dyscyplinarne, bowiem w jego ocenie, radca prawny działał zgodnie z

przepisami ustawy o radcach prawnych oraz przepisami Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i na podstawie art. 305 § 1 k.p.k. i art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie.

R. W. nie zgodził się z rozstrzygnięciem niniejszego postanowienia i za pośrednictwem Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. A. W., w dniu 3 maja 2023 r., wniósł odwołanie z dnia 2 maja 2023 r., do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W..

W odwołaniu R. W. podtrzymał dotychczasowe stanowisko odnośnie zarzucanych radcy prawnemu B. S. czynów, które według skarżącego należy zakwalifikować jako przewinienie dyscyplinarne.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje:

Stosownie do postanowień art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych radcowie prawni i aplikanci radcowscy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swoich obowiązków zawodowych.

W myśl art. 3 ust. 2 ustawy o radcach prawnych radca prawny wykonuje zawód ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego. Stosownie do postanowień art. 11 ust. 1 w/w ustawy radca prawny przy wykonywaniu czynności zawodowych korzysta z wolności słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczą potrzebą. Nadużycia wolności – zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o radcach prawnych – stanowiące ściąganą z oskarżenia prywatnego zniewagę lub zniesławienie strony, jej pełnomocnika lub obrońcy, kuratora, świadka, biegłego lub tłumacza, podlega ściągnięciu tylko w drodze dyscyplinarnej.

Przepis art. 11 ustawy o radcach prawnych reguluje gwarancję należytego wykonywania zawodu radcy prawnego, tj. podwyższoną ochronę wolności słowa i pisma, które są wykorzystywane przy wykonywaniu czynności zawodowych związanych ze świadczeniem pomocy prawnej.

Zagadnienie wolności słowa w mowie i piśmie zostało również uregulowane w Kodeksie Etyki Radców Prawnych. Jak stanowi art. 38 ust. 1, ust. 3 i ust 4 Kodeksu Etyki Rady (...) radca prawny korzystając przy wykonywaniu zawodu z ustawowej wolności słowa i pisma obowiązany jest w swych wystąpieniach zachować umiar i takt, nie może świadomie podawać informacji nieprawdziwych, ale nie odpowiada za zgodność z prawdą informacji uzyskanych od klienta, odpowiada natomiast za formę i treść pism procesowych i innych dokumentów przez siebie sporządzonych w związku ze świadczoną pomocą prawną.

Wolność słowa w mowie i piśmie nie może być zatem wykorzystywana przez radcę prawnego do kłamania. Radca prawny nie może świadomie podawać informacji nieprawdziwych, jednak nie ponosi odpowiedzialności za prawdziwość informacji uzyskanych od klienta. Jeśli radca prawny nie ma zaufania do klienta lub je utracił albo jest przez niego lub osoby trzecie zachęcany lub przymuszany do przedstawienia nieprawdziwego stanu rzeczy, to powinien w pierwszej kolejności rozwiązać z klientem umowę i wypowiedzieć pełnomocnictwo. Brak jest natomiast podstaw do takiego postępowania, gdy radca prawny przeprowadził weryfikację faktów i uznał, że stan rzeczy jest prawdopodobny. Jednocześnie należy podkreślić, że radca prawny nie ma bezwzględnego obowiązku weryfikacji danych (P. K., O wolności wypowiedzi, s. 9 i n.; S., (...), s. 240 i n. oraz powołane tam orzecznictwo).

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. po przeanalizowaniu treści pisma procesowego z dnia 31 października 2022 r., w sprawie sygn. akt (...), sporządzonego przez radcę prawnego B. S., zgadza się ze stanowiskiem zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego radcy prawnego K. D., iż w rozpatrywanej sprawie, brak jest podstawy prawnej do pociągnięcia radcy prawnego B. S. do odpowiedzialności dyscyplinarnej. Należy stwierdzić, że pismo procesowe zostało sporządzone sumiennie, z należytą starannością i

dobrymi obyczajami, jest zgodne z zasadami etyki zawodu radcy prawnego i nie stanowi naruszenia przez radcę prawnego obowiązków zawodowych.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, radca prawny w oparciu o reguły sumienności i rzetelności zawodowej podjął próbę dokonania ustalenia stanu faktycznego w oparciu o przedłożone przez klienta dowody (zawiadomienie z dnia 17 października 2022 r., o możliwości popełnienia przez R. W. przestępstwa, postanowienia Prokuratury Rejonowej (...) – (...) z dnia 4 października 2022 r., w sprawie o sygn. akt (...) r., celem wykazania faktów: przyznania przez R. W. faktu wyrządzenia szkody spółce (...) Sp. z o.o.). Słusznym zatem jest stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego radcy prawnego K. D., iż w piśmie procesowym z dnia 31 października 2022 r., sygn. akt (...), radca prawny B. S. ogranicza się do sformułowania roszczeń reprezentowanego przez siebie klienta oraz jego stanowiska i oceny prawnej.

Zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego nie można uznać, że stanowisko zaprezentowane w/w piśmie procesowym, stanowi nadużycie wolności pisma względnie przekroczenie granic określonych przepisami prawa i rzeczą potrzebą.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych stwierdza zatem, że w piśmie procesowym z dnia 31 października 2022 r. o sygn. akt (...) nie doszło do zniesławienia i pomówienia R. W..

Zgodnie z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się przepisy kodeksu postępowania. Oznacza to, że na tym etapie postępowania mają zastosowanie odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego o postępowaniu przygotowawczym, przede wszystkim dotyczącym dochodzenia. Stosownie do postanowień art. 10 § 1 k.p.k. organ powołany do ścigania przestępstw jest obowiązany do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania przygotowawczego, a oskarżyciel publiczny także do wniesienia i popierania oskarżenia – ściganego z urzędu. W myśl art. 10 § 2 k.p.k. z wyjątkiem wypadków określonych w ustawie lub prawie międzynarodowym nikt nie może być zwolniony od odpowiedzialności za popełnione przestępstwo.

Ustawodawca w art. 10 k.p.k. wyraził zasadę legalizmu. Zasada ta nakłada na organ powołany do ścigania przestępstw obowiązek do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania przygotowawczego, a oskarżyciela publicznego także do wniesienia i popierania oskarżenia o czyn ścigany z urzędu. Unormowanie w art. 10 § 2 k.p.k., podkreśla cel legalizmu, którym jest doprowadzenie do pociągnięcia każdego sprawcy przestępstwa do odpowiedzialności w imię realizacji idei równości wszystkich wobec prawa. Z przepisu tego wynika, że sam uprawdopodobniony fakt popełnienia przestępstwa zobowiązuje określone w tym przepisie organy do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania karnego.

Stosownie do postanowień art. 303 i art. 325a k.p.k., śledztwo lub dochodzenie wszczyna się, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa.

W myśl natomiast art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. nie wszczyna się postępowania, gdy czynu nie popełniono, oznacza to, że niedopuszczalne jest prowadzenie postępowania przygotowawczego dla udowodnienia czy wykazania czyjejs niewinności. Żeby wszcząć postępowanie organ ścigania musi mieć dane pozwalające na przyjęcie ustalenia co do uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa.

Artykuł 307 k.p.k. reguluje tzw. postępowanie sprawdzające, w którego toku podejmowane są czynności mające na celu potwierdzenie informacji o popełnieniu przestępstwa zawartych w zawiadomieniach. Czynności postępowania sprawdzającego mogą dotyczyć stanu faktycznego (np. czy określone zdarzenie miało miejsce), oceny prawnej zdarzenia (np. czy zaistniały czyn jest przestępstwem) oraz problematyki procesowej (np. czy nie zachodzą przesłanki negatywne powodujące niedopuszczalność postępowania).

Zgodnie z art. 307 § 2 k.p.k. w postępowaniu sprawdzającym nie przeprowadza się dowodu z opinii z biegłego ani czynności wymagających spisania protokołu, z wyjątkiem ustnego przyjęcia zawiadomienia o przestępstwie lub wniosku o ściganie oraz czynności określonej w § 3 (przesłuchanie w charakterze świadka osoby zawiadamiającej). Jednocześnie należy podkreślić, że w doktrynie podkreśla się, że czynności dokonywane w ramach postępowania sprawdzającego nie mogą zmienić się w czynności procesowe, jak np. przesłuchania, gdyż nie mogą one służyć zastępowaniu postępowania przygotowawczego.

Jednakże przepis art. 307 k.p.k. dopuszcza wyjaśnienie kwestii jeżeli jest taka potrzeba przez:

- uzupełnienie danych przez zobowiązanie do dostarczenia dokumentów (przedmiotów) lub przesłuchanie w charakterze świadka osoby zawiadamiającej,
- sprawdzenie faktów (...) własnym zakresie.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. nie widzi podstaw do uzupełnienia danych zawartych (...) wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec radcy prawnego B. S.. Sporządzone przez radcę prawnego pismo procesowe w sprawie o sygn. akt (...) nie daje podstaw do przedstawienia zarzutów naruszenia przepisów ustawy o radcach prawnych oraz przepisów Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zakresie naruszenia wolności słowa i pisma albowiem pismo procesowe zostało sporządzone w sposób profesjonalny, zgodnie z wiedzą prawniczą oraz ogranicza się do sformułowania roszczeń klienta, jego stanowiska i oceny prawnej.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, stanowisko R. W., zawarte (...) wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego oraz odwołaniu od postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia wobec radcy prawnego B. S., nie znajduje uzasadnienia.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. nie znalazł zatem podstaw do zmiany zaskarżonego postanowienia i uznał, że nie doszło do naruszenia art. 438 pkt 2 i pkt 3 k.p.k. oraz art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., i na podstawie art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r. (Dz.U z 2022 r. poz. 1166) w zw. z art. 437 § 1 i art. 465 § 1 i 2 k.p.k., utrzymał w mocy w całości postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. K. D. z dnia 20 marca 2023 r., sygn. akt RD 14/23.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 166) i zryczałtowanymi kosztami postępowania dyscyplinarnego w niniejszym postępowaniu odwoławczym w kwocie 1 000,00 (słownie: tysiąc złotych) obciążono Okręgową Izbę Radców Prawnych (...) W..

Pouczenie:

Niniejsze postanowienie jest prawomocne i ostateczne, bowiem Okręgowy Sąd Dyscyplinarny (...) (...) W., w niniejszej sprawie działa jako organ II instancji

i dlatego stosownie do treści art. 426 § 1 k.p.k., w zw. z art. 74¹ oraz stosownie do treści art. 70² ust. 1a ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1166) od niniejszego postanowienia nie przysługuje żaden środek zaskarżenia.